

Asia

Raportti eduskunnalle; EU:n puolustusministereiden epävirallinen videokokous 6.4.2020

Kokous

EU:n puolustusministereiden epävirallinen videokokous 6.4.2020

EU:n puolustusministereiden epävirallisessa videokokouksessa keskityttiin puolustusvoimien tukirooliin COVID-19 -pandemian aiheuttamassa kriisissä sekä saatiin tilannekatsaus pandemian vaikutuksista EU:n kriisinhallintaoperaatioihin. Lisäksi alustavaa keskustelua käytiin pandemian strategisen tason vaikutuksista EU:n turvallisuus- ja puolustusyhteistyöhön.

Puheenvuoron pitäneet jäsenmaat **korostivat puolustusvoimien tärkeää roolia pandemiaan vastaamiseksi**. Suurimmassa osassa jäsenmaita puolustusvoimat ovat antaneet tukea kriisiin, ml. lääkintäkykyjen (mm. henkilöstö, kenttäsairaalat, varusteet) ja logistiikan (ml. kotiutuslennot ja sairaiden kuljetukset) aloilla sekä hallitusten päätösten toimeenpanon tukena. **EU:n solidaarisuutta ja aktiivista otetta kriisissä peräänkuulutettiin**. Moni nosti esiin myös tarpeen vastata koordinoitusti ja tehokkaasti EU:ta ja sen jäsenmaita vastaan kohdistuviin **disinformaatiokampanjoihin**.

Jäsenmaat ja EU-instituutioiden edustajat painottivat EU:n YTPP-operaatioiden jatkuvuutta sekä henkilöstön turvallisuudesta huolehtimista. Koordinoitu lähestymistapa on tärkeä ja jäsenmaiden yksipuolisia toimia tulee välttää. Suurin osa kertoi pitävänsä operaatio-osallistumisen ennallaan pandemiasta huolimatta. Kokouksessa esitettiin EU:n sotilasesikunnalle koordinaatoroolia mm. operaatioiden toimien suhteen ja jäsenmaiden tiedonvaihdon tehostamiseksi. Useat jäsenmaat tukivat esitystä väliaikaisen COVID-19 -taski forcen perustamisesta EUMS:n alaisuuteen mm. pandemiasta saatujen oppien kokoamiseksi, tiedonvaihdon helpottamiseksi ja jäsenmaiden parhaiden käytäntöjen jakamiseksi.

Pidemmän aikavälin vaikutuksista monet jäsenmaat nostivat esiin puolustusaloitteiden, ml. pysyvä rakenteellinen yhteistyö ja puolustusrahasto hyödyntämisen pandemian vaatimien kykyjen kehittämiseksi. Osa painotti, ettei puolustusaloitteiden toimeenpanoa tai niille varattua budjettia tule kriisistä huolimatta heikentää. **EU-Nato-yhteistyön** ja koordinaation katsottiin olevan entistä tärkeämpää.

Suomi kertoi puolustusvoimien roolista siviilitoimijoiden tukemisessa COVID-19-pandemian torjumisessa. Suomessa varautumisen keskiössä on saumaton yhteistyö eri virastojen ja ministeriöiden välillä. Puolustusvoimat on olennaisessa osassa tarttuvien tautien uhkaan varautumisessa ja niihin vastaamisessa. Pandemian vaikutukset ovat laajat myös turvallisuus- ja puolustusyhteistyölle, tärkeintä on kuitenkin osoittaa yhtenäisyyttä ja solidaarisuutta Euroopassa ja sen ulkopuolella, ml. tuki kolmansille maille. EU:n sotilaallisten kriisinhallintaoperaatioiden osalta on keskeistä toimia integroidulla tavalla ja taata operaatioiden valmius ja jatkuvuus sekä henkilöstön turvallisuus. Tämän hetken tietojen perusteella Suomi ei ole vetämässä joukkojaan pois operaatioista. Pandemialla voi olla vaikutuksia MFF-neuvotteluihin ja puolustusaloitteiden toimeenpanoon. Haastavista olosuhteista huolimatta EU:n puolustusyhteistyötä ei tule laiminlyödä, koska tällä olisi pitkäaikaiset negatiiviset

strategisen tason vaikutukset. EU-Nato-yhteistyö on nyt tärkeämpää kuin koskaan ja yhtenäisyyttä tulisi korostaa.

Suomen edustajat

Puolustusministeri Antti Kaikkonen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

-

Liitteet

Viite

Asiasanat Hoitaa	koronavirukset, YTPP PLM, STM, UM
Tiedoksi	EUE, LIIVI, LVM, MMM, OKM, OM, PE, SM, TEM, VM, VNK, YM